

Holistinė geografija Jaunųjų Geografų Mokykloje (JGM)

Audrius Čečys
Giedrė Godienė
Genovaitė Kynė

Apie JGM

- įkurta 1986 metais - šiemet 35 metai
- sumanytojas, įkūrėjas ir ilgametis vadovas – Rimantas Krupickas
 - Lietuvos edukologijos universiteto (pedagoginio instituto) Regioninės geografijos katedros docentas
 - Aukštojo atradėjas
 - Lunatikų klubo įkūrėjas
 - Lietuvos tautinio atgimimo ažuolynas įkūrėjas
 - ir daug daugiau...

TURIU EITI

Rimantas Krupickas

- mokslininkas
- geografas
- keliautojas

Apie JGM

- Respublikinė - kviečiami mokiniai iš visos Lietuvos
- Neformaliojo ugdymo
- Neakivaizdinė
 - susitinkame keturis kartus per metus
 - į žiemos, pavasario, vasaros ir rudens sesijas
 - studijos trunka tris metus
 - mokinių atostogų metu...
 - truputį paskaitų ir daug mokymosi, pažinimo per patirtis, praktines užduotis lauko salygomis

Apie JGM

Tikslas – suburti mokinius:

- smalsius
- besidominčius geografija
- mėgstančius ar norinčius keliauti, pažinti ir puoselėti savo gimtąjį kraštą ir Lietuvą
- pagerinti jų geografinę pasaulėvoką
- norinčius sužinoti daugiau nei gauna bendrojo ugdymo mokykloje

Apie JGM

Ir nemažiau svarbu

- holistinis geografinis išsilavinimas
- kritinis mastymas
- baltiškoji tradicija
- meilė savam kraštui

Kas yra geografija?

Ερατοσθένης ὁ Κυρηναῖος - Eratostenas iš Kirenės c. 276 BC– c. 195/194 BCE

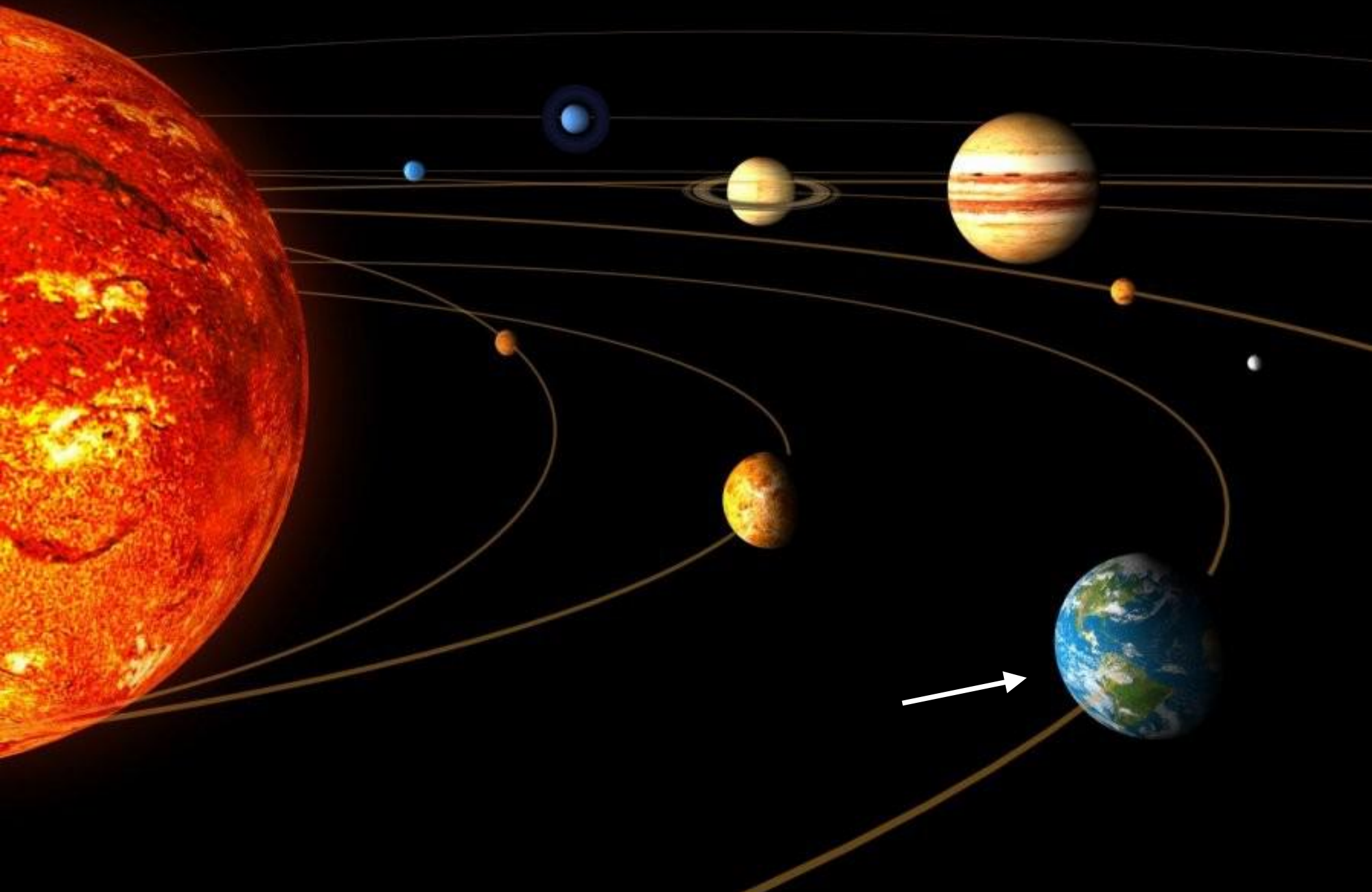
Γεωγραφία - geografia

geo - Žemė ir *grafia* – rašyti - Žemės aprašymas

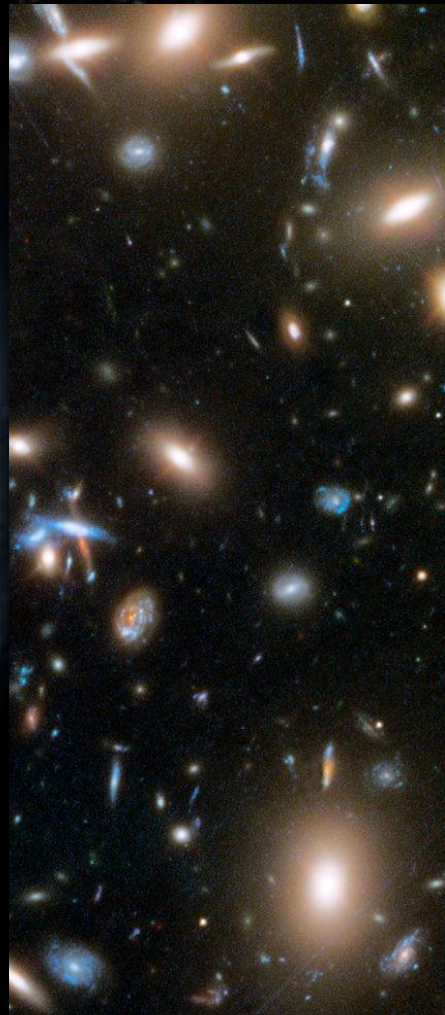
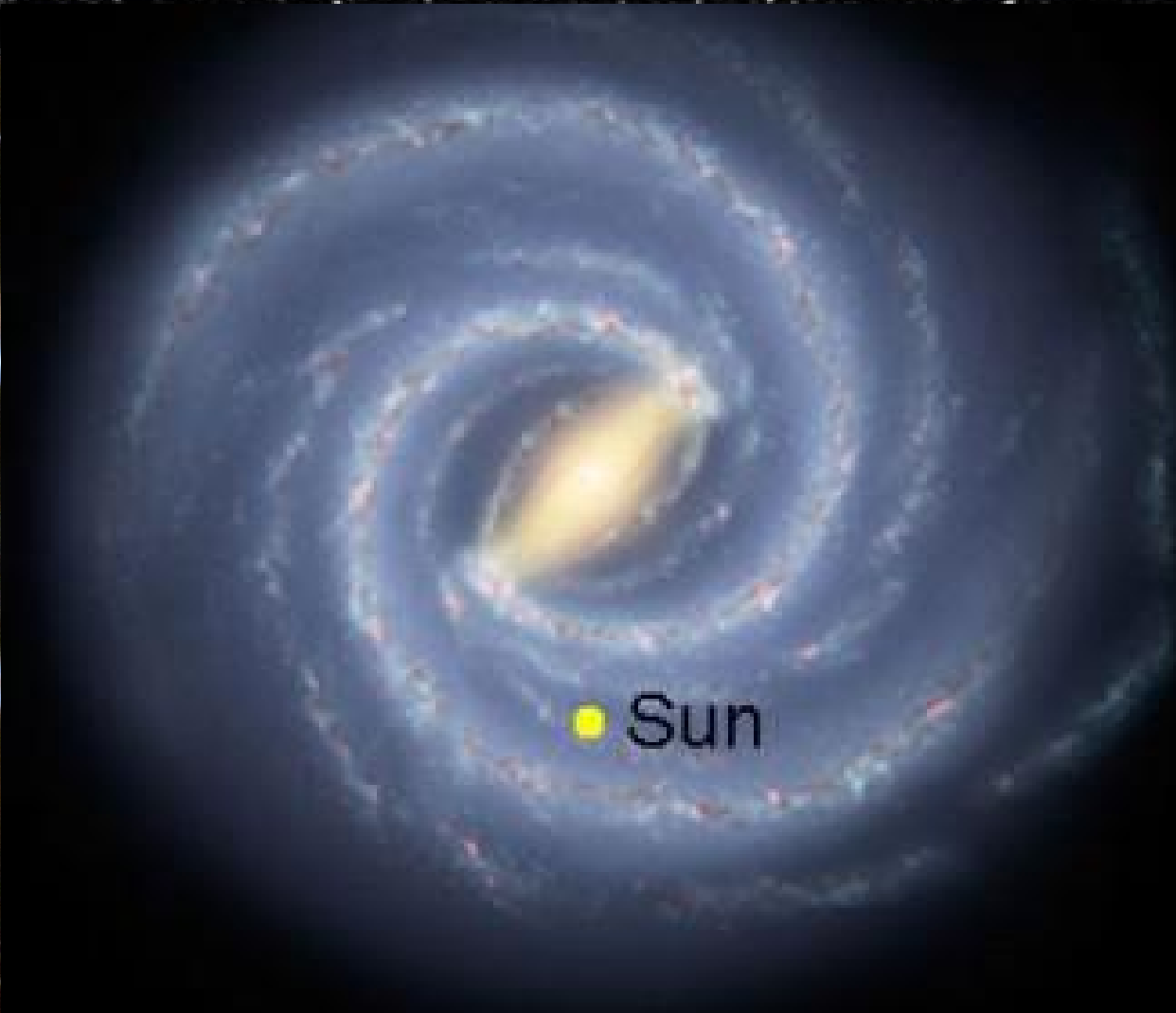
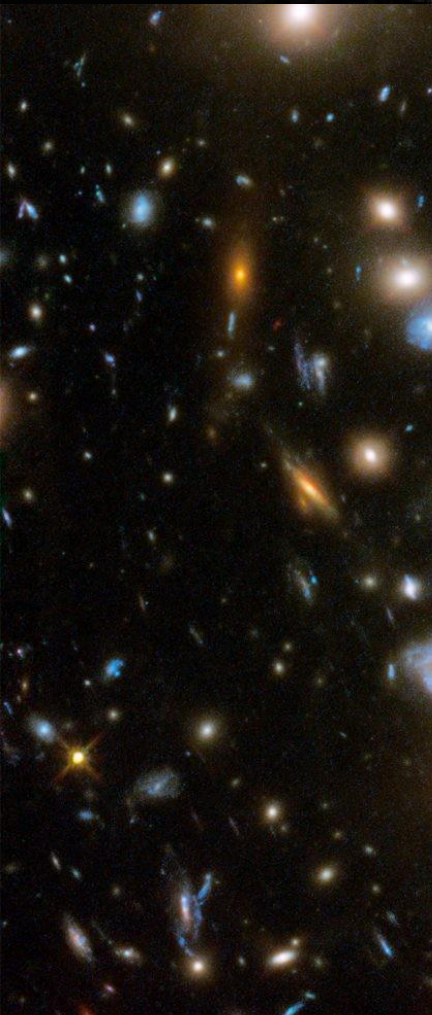
**Kas yra šiuolaikinis “Žemė” ir “aprašymas”
edukaciniame kontekste?**

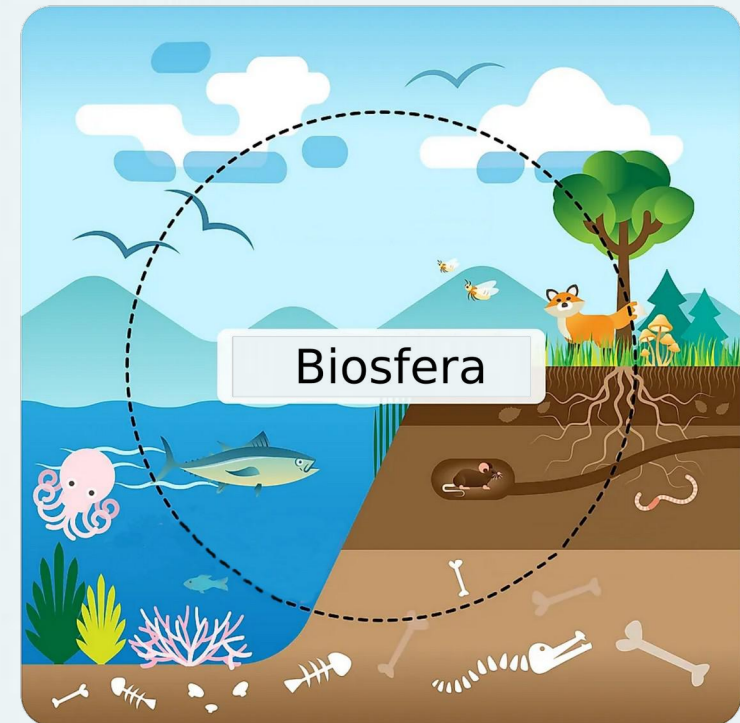
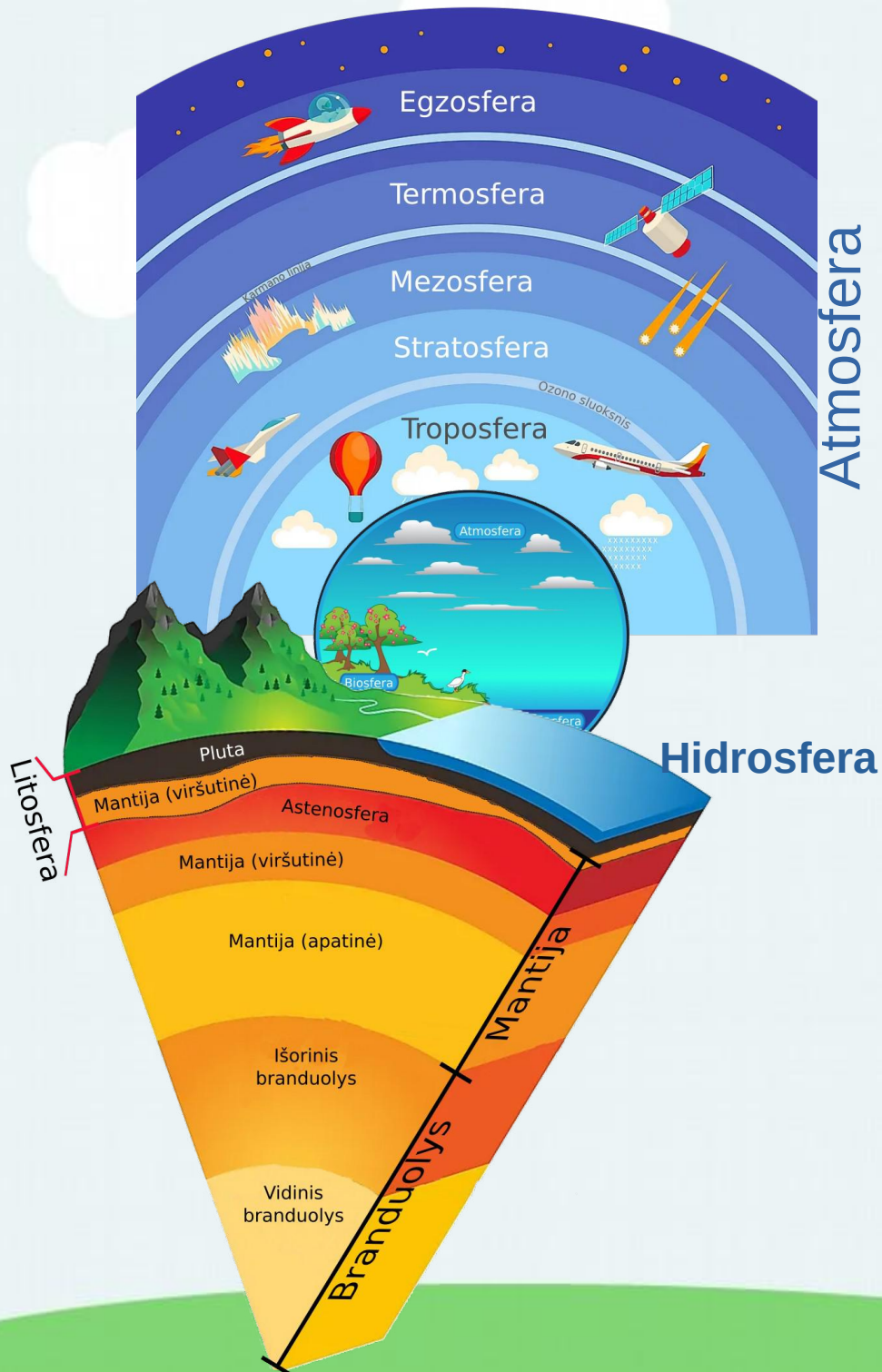
Geo erdvēje - viena planeta sistemoje vienos žvaigždēs...

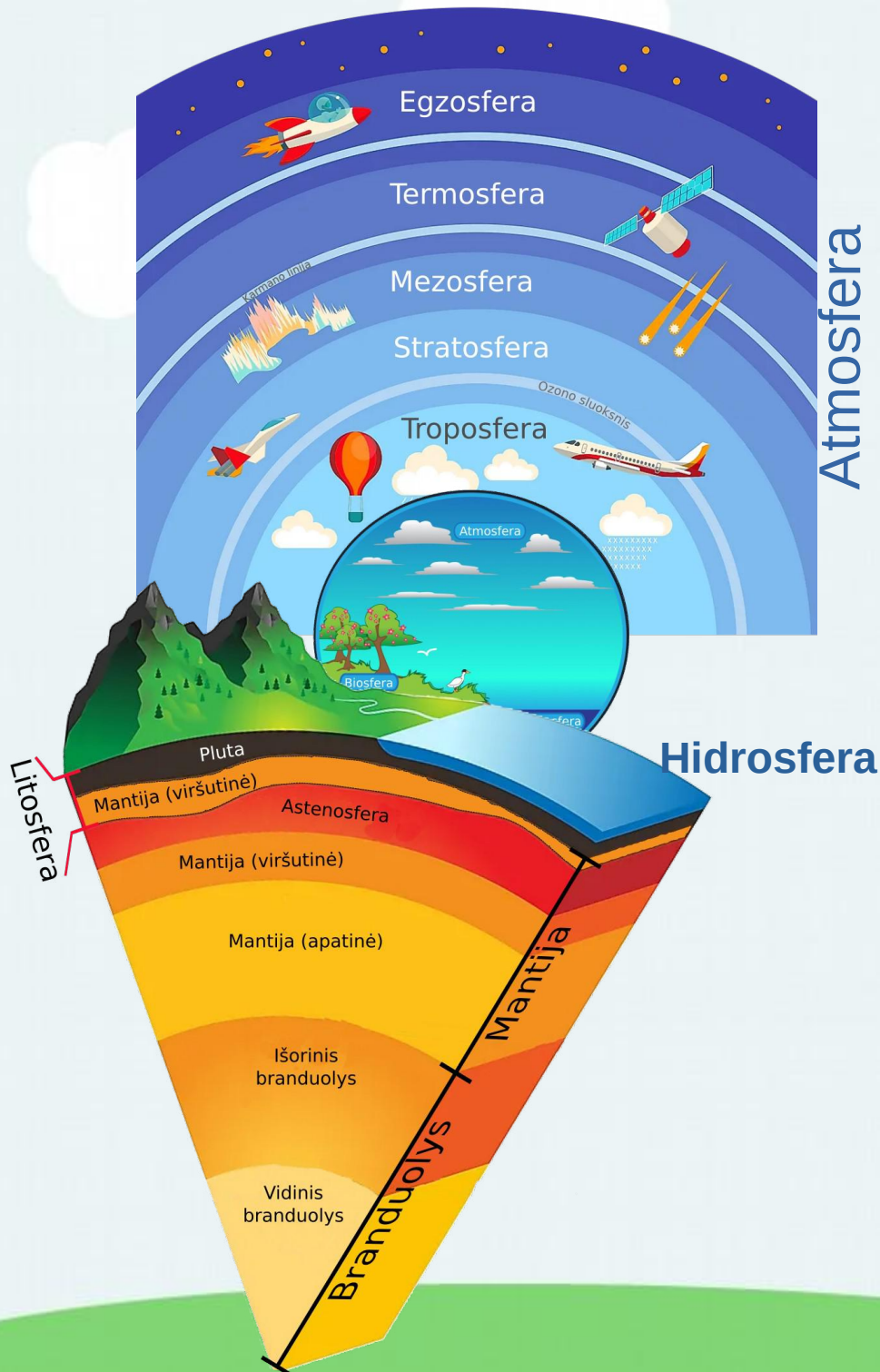
kuri yra vienoje iš galaktikų, kuri yra vienoje iš
visatų

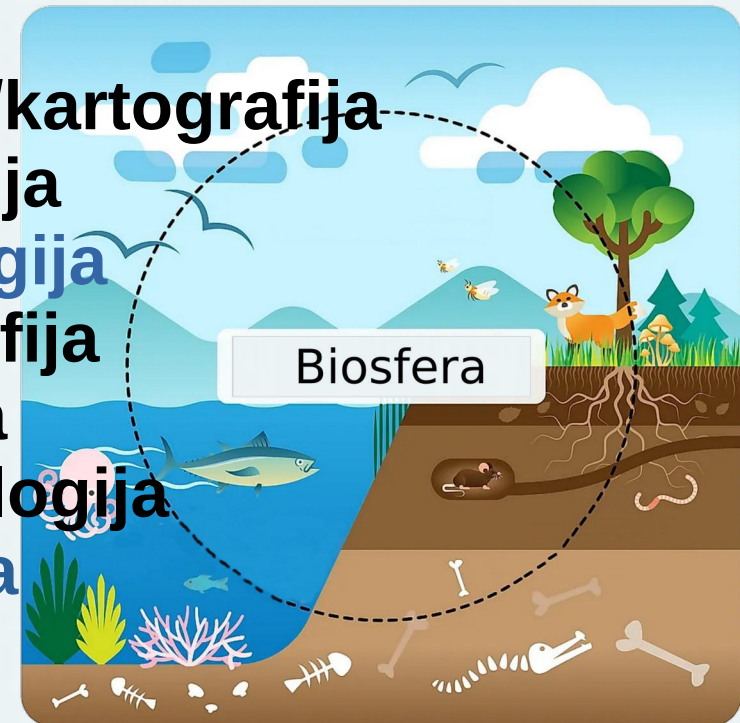
Geo aplinka

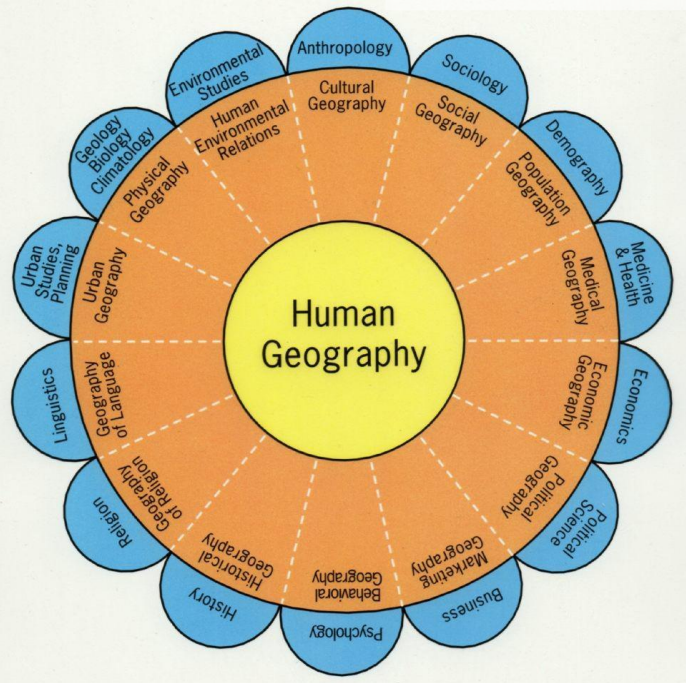
Geografija: “aprašantys” geomokslai

- Geodezija/kartografija
- Astronomija
- Meteorologija
- Biogeografija
- Pedologija
- Geomorfologija
- Hidrologija
- Geologija
- ...

Žmonių buveinėje - žmonių geografija

Žmonių geografija

Santykis tarp žmogaus ir žemės
brba
Požiūris į savo buveinę

Kraštovaizdžio geografija

Agro

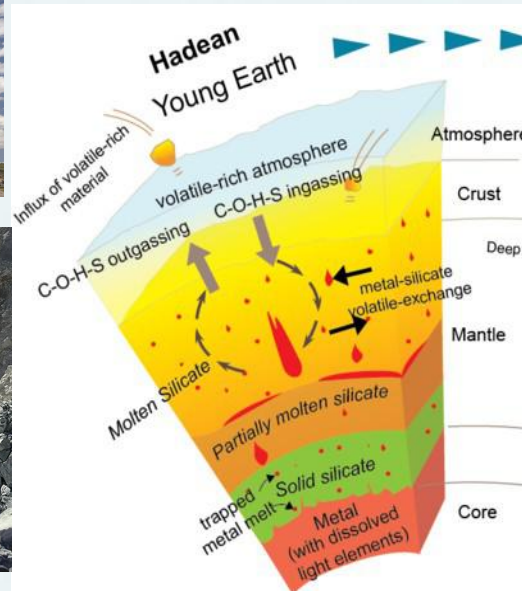
Urban

Eko

...etc

...bet kokiame lygyje, bet kokia mastelyje, visur vyksta įvairūs fizikiniai, cheminiai, biologiniai, socialiniai procesai....

grafia

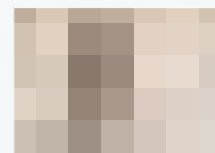

...nebe Eratosteno laikai... ir net ne Leonardo da Vinči

Reikalingi (šiuolaikiniai) metodai

- tikslieji (IT, analitiniai etc)
 - nuo jų pažangos priklausė esame
 - Itin svarbūs kai kuriems geomokslams
- netikslieji (gražu, vertinga)

Jais tiriami atskiri geo-pikseliai

Visam geo-paveikslui reikalingas holistinis požiūris

grafija

...nebe Eratosteno laikai... ir net ne Leonardo da Vinči

Reikalingi (šiuolaikiniai) metodai

- jais tiriami atskiri geo-pikselia
- **Visam geo-paveikslui reikalingas holistinis požiūris**
 - nuo žvaigždžių iki branduolio
 - nuo visatos susidarymo iki ateities
 - nuo Žemės poveikio žmonėms iki žmonių poveikio Žemei

Gamtinė Žmogaus
GEOGRAFIJA

Kartografija

**Gamtinė Žmogaus
GEOGRAFIJA**

Kartografija

Socialiniai mokslai

Gamtos mokslai

Kur čia geografija?

Ir kur JGM?

JGM to ir mokamasi:

- Atpažinti ir aprašyti
 - geo-objektus ir procesus iš ir tarp įvairių sferų
 - **sąryšius** - o per juos ir bendrą vaizdą – įgyti geografinę holistinę sampratą
- Paskaitose (truputį)
- Praktijoje – po stogu ir laukuose (daug)
- Žygiuose (ir pačių žygių)

JGM

- Trys metai
- Keturios sesijos per metus
 - Žiemos – paskaitos ir pratybos VU ir kitur
 - Pavasario - lauke
 - Vasaros - lauke
 - Rudens - lauke

Holistinis geografijos supratimas ir išsilavinimas

- “Geografiniai akiniai”
- “Turėk žemėlapyje savyje”
- Atskaitos erdvėje santykinumas
- Erdvės mastelis
- Laiko mastelis
-
- Ir paprasčiausia vakaronė prie laužo...

JGM

- Kartografija, įsk. topografiją
- Žemės gelmės - viskas kas po dirvožemiu -
 - geologija ir geofizika
- Geomorfologija
- Dirvožemis
- Vandens mokslai
 - hidrologija, įsk. hidrogeologiją, limnologiją, ...
- Atmosferos mokslai
 - meteorologija, klimatologija...
- Astronomija...

- Biogeografija
- Aplinkosauga
- ...

JGM

- **Kraštovaizdis**

Matyti kraštovaizdį... tai

Atpažinti
vietovėje
ženklus,
rodančius,
kaip ši vieta
susidarė,
kokios gamtos ir
žmogaus jėgos kaip
jį keičia,
žinoti jo būklę,
suvokti, kas yra
vertinga,
kaip yra ir gali būti
saugoma, grožėtis,
mylėti ir puoselėti

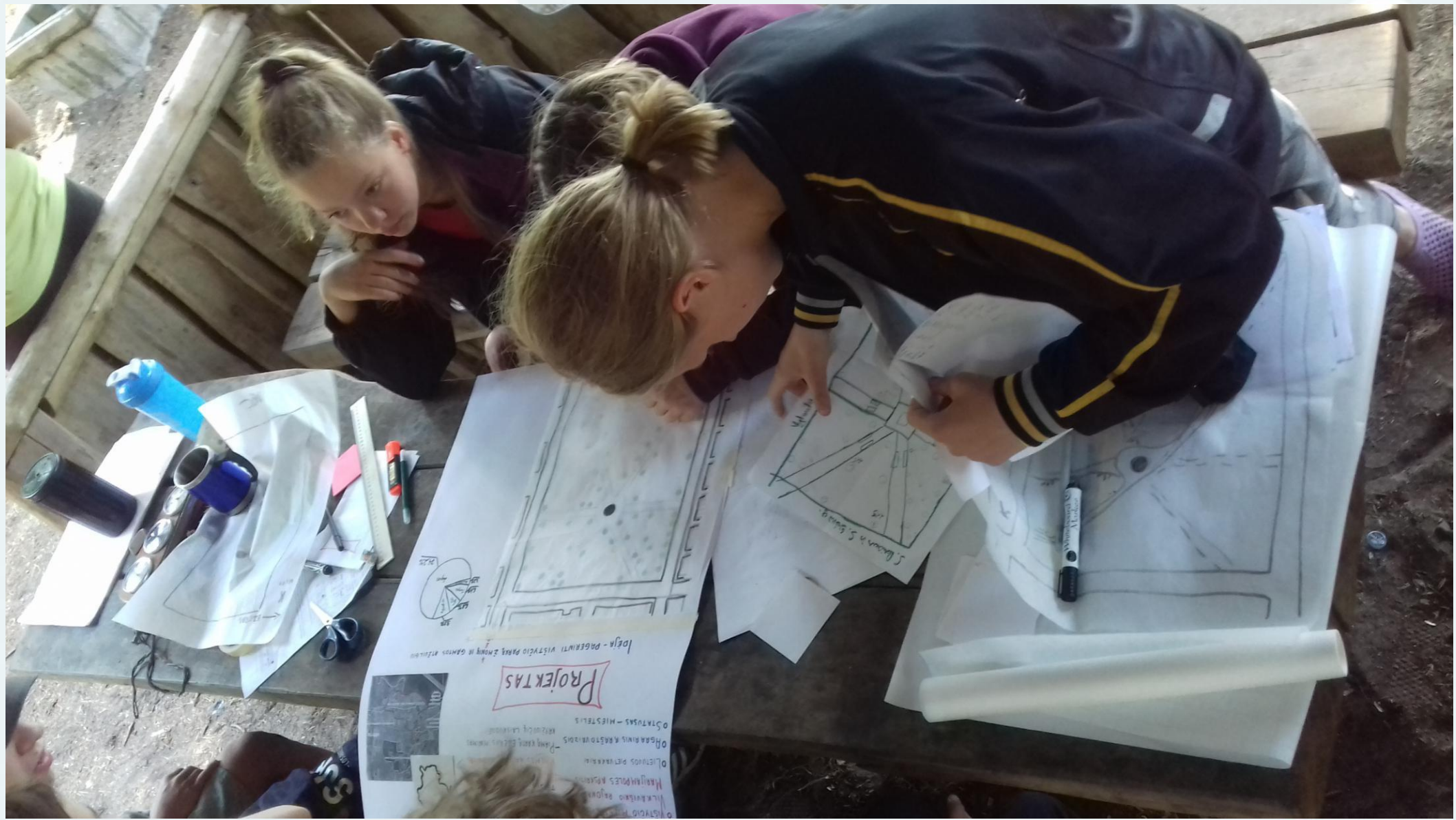

2016

Antalieptė, Šavaša, 2016

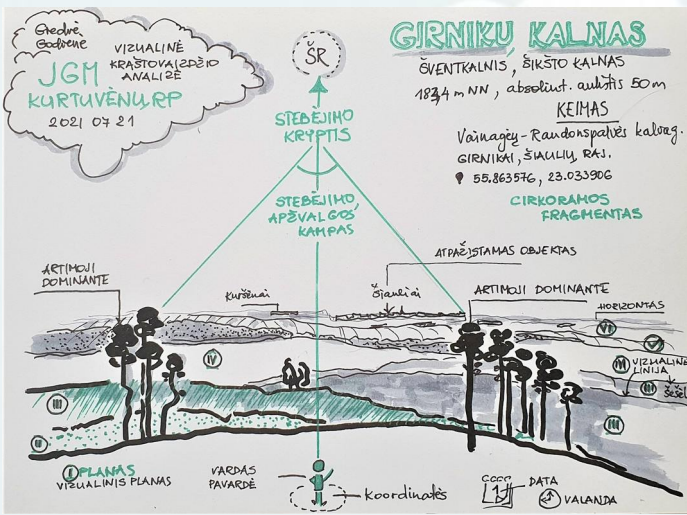

Žalioji Vilniaus karūna
nuo Gedimino bokšto,
2019

Panoramų analizė,
Kurtuvėnai, 2021

Sredinė
Gedimė

**PANORAMŲ ANALIZĖS
UŽDUOTIS** 20210721

Gedimė

- PASIRINKITE VIETĄ, KUR TOLIAU MATOSI...
- SURASKITE APŽVALGOS TAŠKO KOORDINATĖS
- KOMPASU UŽFIKSUOKITE STEBĖJIMO (centrinė ašis) KRYPTĮ
- KOMPASU UŽFIKSUOKITE APŽVALGOS KAMPĄ (kampas tarp šoninių ašinių)
- PASIŽYMĖKITE ATPAŽĪSTAMUS, TIRINČIUS VARDUS OBJEKTIUS, NUSTATYKITE KRYPTIS Į JUOS (aziimtus)
- NUFOTOGRAFUOKITE
- NUPĖŠKITE VAIZDO ESKIZĄ,
 - IŠSKIRKITE PLANUS
 - DOMINANTES
 - ATPAŽĪSTAMUS OBJEKTIUS
- PASIŽYMĖKITE OBJEKTIUS
 - KOKIE YRA PLOTINIAI
 - KOKIE YRA TŪRINIAI
- KIEK VIZUALINIŲ PLANŲ?
- KOKIOS SPALVOS?
- ĮVARDINKITE, KOKS TAI KRAŠTOVAIZDIS / AR JUMS PATINKA?

Kiek plačiai galiu matyti? Meironys, 2022

Ačiū už dėmesį

